

1

Oběžník ~~pro~~ české katolické duchovenstvo z biskupských
porad konaných dne 7. června 1949 v Olomouci

Arcibiskupové a biskupové ČSR, shromáždění na poradě v Olomouci dne 7. června 1949, pozdravují předně své kněžstvo, které v duchu svaté víry jest věrno sv. Otci i svým biskupům. S radostí konstatují, že kněžstvo jest si vědomo, že biskupové hájí práv Církve svaté - a tím i toho, co kněžstvu musí být nejdražší. Biskupové i Ordináři děkují svému kněžstvu za věrnost a oddanost, kterou kněžstvo již tolikráte projevilo a pro kterou lid má ke kněžstvu velkou důvěru. Přijměte několik směrnic a vysvětlení.

1. Tvoří se přípravný výbor tzv. Katolické akce. Kdyby někdo z vás byl pozván, nechť si uvědomí, že je to hnutí schismatické a bude stíháno církevními ~~tzv.~~ tresty. Upozorněte na to ostatní. Zůstaňte věrni svému čistě náboženskému poslání. Nenechejte se strhnouti do nějaké nenáboženské a zejména politické činnosti! Zůstaňte věrni Kristu. Bděte nad svobodou Církve a svobodou hlásání pravd Kristových bez ohledu na to, ~~z~~ zdali se to komu líbí nebo ne. Článek III. odst. 2 ústavy z 9. 5. 1948 zaručuje všem občanům, mužům i ženám, svobodu osobnosti a jejího projevu. § 15 ustanovuje: Svoboda svědomí se zaručuje. Světový názor, víra nebo přesvědčení nemůže býti nikomu na újmu. Dle § 16 nové ústavy má každý právo vyznávat i soukromě i veřejně jakoukoliv náboženskou víru a dle § 17 každý má volnost prováděti úkony, spojené s jakýmkoliv náboženským vyznáním. § 18 zaručuje svobodu projevu a každý může v mezích zákona projevovati své mínění slovem, tiskem, písmem, obrazem nebo jakýmkoliv jiným způsobem. Všechny zákony a nařízení, která by byla v rozporu s těmito ústavními předpisy, jsou neplatná, jak vyplývá z ustanovení § 172 odst. 2 a z § 173 odst. 2 nové ústavy.

2. Nezapomeňte nikdy na to, že papež a biskupové jsou vaší řádnou církevní vrchností a že dle platných zákonů nikdo nesmí zasahovati do výkonu jejich jurisdikce ve věcech církevního a náboženského života. V důsledku toho žádný úřad ani orgán nesmí zasahovati rušivě do autonomie církevní. Dbejte tedy jen těch příkazů, které vycházejí z těchto církevních autorit, nebo jsou jimi schváleny. Nevěřte tomu, že bychom se mohli kdy dopustiti něčeho, co by porušovalo naši přísahu věrnosti vůči státu, složenou při nastoupení našeho úřadu dle platného Modu vivendi. Buďte si však vědomi toho, že nedáme nikdy souhlas k tomu, aby Církev římskokatolická byla kýmkoliv pod jakoukoliv záminkou zotročena a aby byla omezena její náboženská svoboda. Poněvadž v poslední době

se staly pokusy obejítí pravomoc pravoplatnou církevní vrchnost v otázkách, týkajících se církevního a náboženského života různými administrativními opatřeními a zejména vydáváním tzv. Věstníku katolického duchovenstva, prohlašují všichni biskupové a Ordináři, že tento Věstník katolického duchovenstva, vydávaný MŠVU v Praze, není věstníkem úředním. Není ani katolickým časopisem, ježto je vydáván bez ordinariátního schválení a redigován nekatolíky. V důsledku toho četba i držení tohoto časopisu je pro budoucnost zakázána a nezbývá, než všechna čísla vracet.

3. Poněvadž se budou opakovat pokusy disinformovat naše duchovenstvo a vyžadovat po něm plnění, která jsou v rozporu se zásadními směrnici ad 1. a ad 2. uvedenými, nařizujeme, aby s odvoláním se na toto naše rozhodnutí bylo v každé podobné věci vyžádáno předem schválení příslušného biskupského ordinariátu, respektive konsistoře, aby o každém podobném zásahu byl učiněn ihned zevrubný zápis a se zjištěním jmen intervenujících v jednotlivém případě a aby o tom bylo zasláno hlášení místně příslušnému Ordináři. Toto hlášení neposílejte poštou, nýbrž doručujte osobně.

4. Pokud nezákonným a protiústavním způsobem bude znemožněna náboženská práce mimo kostel mezi věřícími, doporučujeme vám, aby se omezili na pastorační v kostele a abyste tuto vhodným způsobem zintensivnili. V měsíci červnu nezapomeňte na důstojné pobožnosti k Božskému Srdci Páně. Slavnost Božího Těla ve většině případů bude nutno přeložiti ze čtvrtka 16. 6. 1949 na neděli 19. 6. 1949. Postarejte se o to, aby eucharistický Kristus byl vhodným a důstojným způsobem uctěn. V případě přeložení můžete ve čtvrtek dne 16. 6. 1949 míti večerní mši svatou při vystavení Největější Svátosti Oltářní, aby i v původní sváteční den bylo vhodným způsobem vzpomenuo eucharistického Krista. Modlete se se svými věřícími často a veřejně předepsané modlitby pro Milostivé léto. Svátku sv. Petra a Pavla, připadajícího na středu 29. 6. 1949 vzpomeňte anticipando již v neděli dne 26. 6. 1949 a nařizujeme, aby se ve všech kostelích tuto neděli kázalo o primátu a moci papežské. Při kázání na svátek sv. Cyrila a Metoděje dne 5. 7. 1949 vzpomeňte zejména vědomého zapojení našeho národa na Řím, kdy byl založen nerozlučný svazek mezi Římem a českým národem, dotvrzený hrobem sv. Cyrila v Římě. Zachovejte všechny tradiční poutě a v případě, že byste narazili na mimořádné potíže v obstarávání zvláštních vlaků a autobusů, pak vykonejte pouť na nejbližší poutní místo pěšky, jak to činívali naši otcové. Při povolování zvláštních vlaků a autobusů se obraťte jen na příslušné úřady a zakazujeme, abyste se v tomto ohledu obraceli na jakékoliv jiné instance, které by si chtěly osobovati právo povolovati nebo zakazovati poutě.

5. Je vám všem známo, že do ústředí katolické Charity byla dosazena tzv. národní správa v čele s předsedou Dr. Fialou. Tím ztratila Charita nárok, aby byla zvána katolickou a z toho důvodu českými Ordináři pro oblast českých a moravských diecézí byla učiněna tato opatření:

a. Po dobu činnosti národní správy a tzv. zmocněnců katolické Charity se odnímá právo používati označení "katolická".

b. Po tutéž dobu se zakazují jakékoliv kostelní sbírky pro Charitu, až na sbírky, které jsou určeny pro místní charitní potřeby.

c. Dosavadní výnos obvyklých sbírek pro Charitu budiž ihned odveden biskupským konsistořím.

d. Charity se zakazuje pořádati jakékoliv exercicie bez předchozího schválení místního Ordináře. Podobně devocionálie a knihy náboženského obsahu musí míti předběžné schválení církevní s výslovným uvedením jména censora a schvalujícího úřadu. V případě, že by časopisy a knihy církevně neschválené byly doporučovány věřícím, upozorněte vhodným způsobem, že takové knihy a časopisy jsou zakázány.

6. Svazu katolických žen a dívek v Brně a všem jeho pobočkám se zakazuje používati slova "katolický" a zakazuje se časopis tohoto svazu "Křesťanská žena", vydávaný neprávem jako orgán tohoto svazu, kolportovati v kostelích.

Milovaní bratří, jsme přesvědčeni, že všichni souhlasíte s postupem svých biskupů a že chápete, jak je nutné, aby v této vážné době jednota naší víry se projevila i dokonalou jednotou našich skutků.

Hojnost všech darů Ducha sv. vám vyprošují a z plna srdce vám i veškeré vaší práci žehnají vaši biskupové.

Jménem všech Ordinářů ČSR

+ Josef

arcibiskup pražský, primas
a předseda biskupských konferencí.